

gedetermineerde **vliegende vis**, laag over het water, weg van het schip. Na een meter of 30 verdween de vis weer in het water. Dat vliegende vissen opgestoot worden door een naderend schip is niets ongewoons (zie bijvoorbeeld Leopold 1999), maar een waarneming in de Golf van Biskaje is wel opvallend. Volgens de 'wildlife officer' van het 'Biscay-Dolphin-Research-Programme' aan boord was dit pas de tweede waarneming van een vliegende vis vanaf de veerboot. Er moeten er echter, voor oplettende vogelaars, meer te zien zijn. De Golf van Biskaje hoort nog net tot het reguliere verspreidingsgebied van vliegende vissen (www.fishbase.com). Daarbij rukken vliegende vissen, net als veel andere zuidelijke warm-water soorten, thans mogelijk op naar het noorden. Ze zijn ook al waargenomen bij ZW-Engeland en in Het Kanaal. De meeste bleven ongedetermineerd, maar toen een Britse trawler in juli 2005 er eentje in de netten kreeg, kon deze op naam worden gebracht, als *Cheilopogon heterurus* (The Mirror, 16 Juli 2005).

Referentie: Leopold M.F. 1999. Flying fish as food of Cory's shearwater *Calonectris borealis*. Atlantic Seabirds 1: 186-188.

(Nadere informatie over deze bootreis is te vinden via: www.biscay-dolphin.org.uk, of www.companyofwhales.co.uk).

Ico Hoogendoorn. ico.hoogendoorn@planet.nl

Zeevogelprooi bijt terug

Op www.zestforbirds.co.za/skuasquid.html vonden we bijgaande foto van Philip Coetzee, van een ongelukkig uitzierende Subantarctische Grote Jager *Catharacta Antarctica*. De vogel zat op het strand van Kaapstad en leek wel een tweede snavel te hebben, die uit zijn buik naar voren stak. De vogel werd naar een asiel gebracht waar hij later overleed. Hij bleek een grote inktvis gegeten te hebben. Zonder te kauwen, want de prooi was nog grotendeels intact in de vogelmaag, waaruit hij zich een weg naar buiten begon te bijten met zijn eigen snavel. Mocht iemand een vergelijkbaar geval weten van een prooi die zich op een dergelijke wijze een weg naar buiten wist te banen, dan wordt hij verzocht contact op te nemen met Philip Coetzee, via: info@zestforbirds.co.za. En met de redactie van de Nieuwsbrief natuurlijk. Ratten en mollen lijken goede kandidaten! **MFL**

VERENIGINGSNIEUWS

Cap Griz Nez

Telresultaten van de "legendarische" zeetrekpost Cap Griz Nez zijn tegenwoordig te vinden via trektellen.nl. De eigen site <http://seawatchcgn.free.fr/> heeft als bijzonder aardigheidje dat er naast veel foto's ook een aantal filmpjes op staan, van langstreckende zeevogels. Geen Discovery Channel kwaliteit, maar veeleer uit het leven van de zeetrekter gegrepen, dus vaak wat wazig, schokkerig en ver weg. Erg realistisch dus!

Jaarverslag Nederlands Stookolieslactoffer-Onderzoek

Zoals elk jaar is er ook over het afgelopen seizoen weer een jaarverslag van de stookolieslactoffertellingen vervaardigd. Het was een rustig seizoen, afgezien van een stranding van in dikke stookolie gehulde alken en zeekoeten op de kust bij Harlingen rond de kerst (net als bij de Tricolor vogels in een puike conditie, gestikt in de olie). Toch neemt het bevuilingspercentage niet wezenlijk meer af; aanvullende maatregelen zullen nodig zijn om het percentage met olie besmeurde zeekoeten onder de 10% te krijgen (geformuleerd streven¹). De tellingen werden wel gehinderd door de hype rond vogelgriep, alleen de oude getrouwe garde bleef het telschema trouw; sommigen zagen de kans schoon om medewerking met een fraai argument op te zeggen. Dat is spijtig, begrijpelijk misschien, maar toch jammer. Het langjarige onderzoek kan alleen succesvol zijn met vele medewerkers verspreid over het hele land. Het zou zonde zijn om een waardevol meetnet in de wilgen te hangen omdat de pluimvee-industrie zijn zaakjes niet op orde weet te houden. Hierbij dan ook een dringende oproep aan een ieder om ook het komende jaar, het 31e seizoen alweer, af en toe een telling te verrichten!

¹ Tijdens de derde Noordzee conferentie in 1990 heeft de *North Sea Task Force* (NSTF), en later OSPAR, methoden geformuleerd om bepaalde ecologische indices te meten, zogenaamde Ecological Quality Objectives (EcoQOs). EcoQO-oiled-guillemots heeft als geformuleerd streven een niveau van hooguit 10% olieslactoffers (waar dan ook in het Noordzeegebied: <http://www.jncc.gov.uk/page-3372>) Nieuwsbrief NZG jaargang 7 nr. 2

Olie-incident in Estland

Olieslachtoffers muurvast in het ijs: het losbikken van een ijseend

Eind januari 2006 loosde een onbekend gebleven schip olie voor de kust van Estland. In dit gedeelte van de Oostzee overwinteren duizenden ijseenden, brilduikers, zwanen en tal van andere watervogels en de gevolgen bleven inderdaad niet uit. Ingevlogen om de noodzakelijke metingen en autopsies te doen kon een indruk worden opgedaan van een olieramp onder wel heel barre omstandigheden: stookpieten tellen langs een bevroren kust bij -15°C met door wolven en zeearenden aangevreten kadavers (de aantallen aaseters daar zijn werkelijk ontelbaar). De schade is uiteindelijk beperkt gebleven tot een slordige 10.000 olieslachtoffers. Toch een vervelend gezicht al die snijtafels vol met besmeurde ijseenden...

Kees Camphuysen, camphuys@nioz.nl, <http://www.ifaw.org/ifaw/general/default.aspx?oid=158903>

RECENTE PUBLICATIES

Op de ICES website: www.ices.dk is veel te vinden over visserij en (mis)management van de wereldzeeën. ICES is het acronym voor: International Council for the Exploration of the Sea die zich op zijn site afficieert als de organisatie die zeeonderzoek in de Noordelijke Atlantische Oceaan coordineert en promoot. ICES heeft een opmerkelijk rapport uitgebracht over de visserijen op "industrievij": zandspiering en kever. Dat zijn dus kleine visjes die voor menselijke consumptie ongeschikt zijn, maar die massaal gevangen worden om verwerkt te worden tot vismeel (voer voor kweekvis of varkens bijvoorbeeld), en visolie. Nog maar kort geleden was de visserij op zandspiering in de Noordzee (gemeten in tonnen gevangen vis) verreweg de grootste visserij, nu is het bestand zodanig ingestort dat er niet meer op gevist kan worden. Omdat zandspiering ook altijd het voedsel bij uitstek was van veel zeevogels in Schotland, kennen de vogels daar nu late en slechte broedseizoenen bij gebrek aan eten en zitten wij hier met steeds toenemende aantallen bruinvissen en zeevogels voor de kust. Leuk voor ons, de vraag is hoe die viseters daar zelf over denken!

Het bewuste rapport heet: **Industrial fisheries: sandeel and Norway pout** en laat zien hoe de hoeveelheden zandspiering (en kever) ver beneden het "veilige" minimum gezakt zijn. Van zandspiering, waarvan ooit jaarlijks meer dan een miljoen ton (!) gevangen werd, is nog maar 446.000 ton over, van de hoeveelheid kever, ooit een goed alternatief voor zandspiering, nog maar 58.500 ton. De EU zag zich genoodzaakt beide visserijen te sluiten in 2005.